

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขต
ส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
**Teacher'S Opinions Toward the Internal Supervision of School
Administrators in the Songserm Samakkhi United Campus
Group, Under the Smutsakhon Primary
Educational Service Area Office**

รุ่งศิริ นุ่มศิริ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Rungsiri Numsiri and Pavida Tharasrisutti
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pui253151@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงาน สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจากการเปิดตาราง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประเณินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ครู; การนิเทศภายใน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

This research aimed to studies and compare teachers' opinions toward the internal supervision of school administrators in the Songserm Samakkhi United Campus Group, under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office by educational background and work experience. The sample group used in this research was teachers working at Songserm Samakkhi United Campus Group, under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office using the tables. The sample size was 150 people through simple random sampling. The research instrument was a five-rating scale questionnaire.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. A t test technique and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique were also employed by the researcher. When differences between groups were found, Scheffe's multiple comparison was additionally utilized by the researcher.

Findings are as follows:

1. The teachers had opinions on the internal supervision of the school administrators, the schools in the Songserm Samakkhi United Campus Group, under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office , overall and each aspect at a high level.
2. The teachers with different educational background had opinions on the internal supervision of the school administrators, the schools in the Songserm Samakkhi United Campus Group, under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office , overall and in each aspect were not different except for good service.
3. The teachers with different work experience had no different opinions on the internal supervision of the administrators, the schools in the Songserm Samakkhi United Campus group, under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office in overall and all aspects.

keywords: Teacher; Internal Supervision; School Administrators

บทนำ

การจะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์นั้น การศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้นั้น ผู้มีส่วนสำคัญคือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรจะต้องให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพนั้น คือการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นการพัฒนาศักยภาพของครู ซึ่งเจตนาในการนิเทศ คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษา และหน้าที่เฉพาะของครูใน โรงเรียนเพื่อดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยให้ครูได้เห็นและเข้าใจในความต้องการและ ปัญหาต่างๆของนักเรียน ตลอดจนช่วยแก้ไขและป้องกัน

ปัญหาอันจะพึงมีแก่นักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านการเรียนการสอน ตลอดจนมุ่งพัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาให้

รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา (อชิพันธ์ ศรีรุ่งกาญจน์, 2558 : ออนไลน์)

แต่ในสภาพปัจจุบันพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย อีกทั้งผู้บริหารยังพบปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนหลักๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ พบปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมของคณะกรรมการการนิเทศ ไม่ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของครูผู้รับการนิเทศ ด้านการวางแผน ขาดการการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ระบบบุคลากรที่จะทำหน้าที่ ผู้นิเทศอย่างเหมาะสมด้านการปฏิบัติ ความรู้ความสามารถและเวลาในการนิเทศ ของผู้บริหาร อีกทั้งผู้รับการนิเทศไม่เข้าใจในกระบวนการนิเทศและไม่ได้รับการสะท้อนการนิเทศจากผู้นิเทศและด้านการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดกำกับติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบและขาดความต่อเนื่องและไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (รัตน ดวงแก้ว และคณะ, 2554 : 78) ซึ่งโรงเรียนในสหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี พบปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ 4 ด้าน เช่นเดียวกัน กล่าวคือ ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ พบว่า ขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผน ปัญหาที่พบคือ ขั้นตอนการนิเทศภายในยังไม่ต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านการปฏิบัติพบว่าครูและบุคลากรไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศเท่าที่ควรอีกทั้ง ไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และด้านการประเมินผลยังไม่มี การนำผลการประเมินไปปรับแก้ไข เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครูอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .98 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ รวมจำนวน 40 ข้อ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน แล้วกำหนดการนิเทศภายในออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศภายใน การวางแผนการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศภายใน และการประเมินการนิเทศภายใน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 248 คน

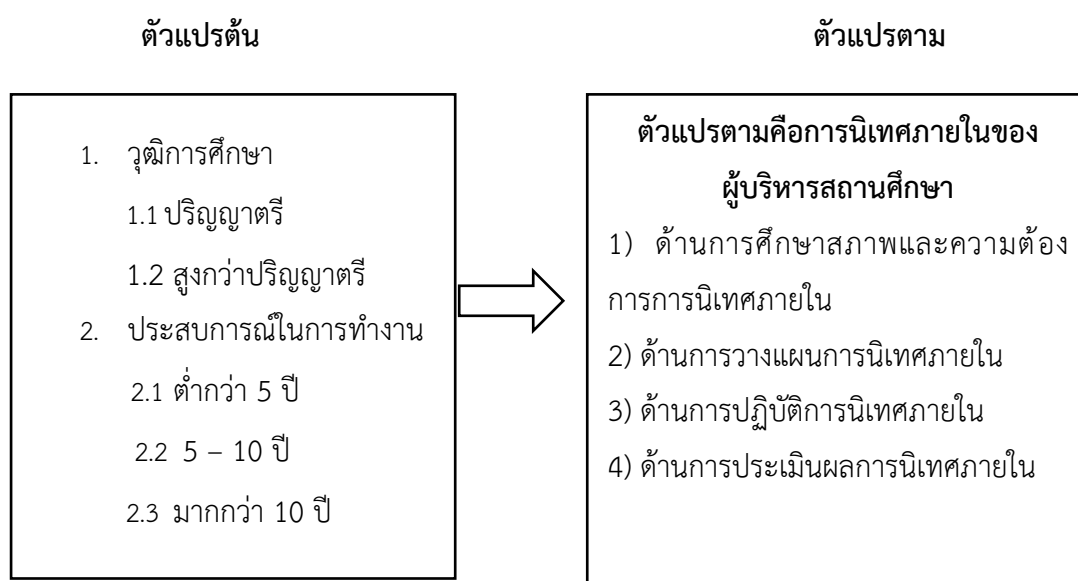
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011 : 147) และเมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

- ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2563 – มกราคม 2564

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขอบเขตดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ครุมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

การนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการในการ นิเทศภายใน	4.10	0.46	มาก
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน	4.46	0.40	มาก
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.17	0.32	มาก
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน	4.16	0.55	มาก
รวม	4.22	0.43	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ($\bar{X}$ = 4.46) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน ($\bar{X}$ = 4.17) และ ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน ($\bar{X}$ = 4.16)

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 2-3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความของความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

การนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการศึกษาสภาพและความ ต้องการในการนิเทศภายใน	4.12	0.41	4.08	0.41	0.560	0.576
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน	4.44	0.39	4.50	0.40	-0.938	0.350
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.38	0.40	4.46	0.39	-1.206	0.230

การนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
4. ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน	4.16	0.53	4.19	0.56	-0.413	0.681
รวม	4.27	0.30	4.31	0.26	-0.731	0.466

*p< .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและ รายด้าน ดังนี้

การนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การสอน						F	P
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการศึกษาสภาพและ ความต้องการในการนิเทศ ภายใน	4.09	0.39	4.12	0.45	4.09	0.35	0.88	0.951
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ ภายใน	4.49	0.38	4.43	0.43	4.43	0.27	0.474	0.623
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ภายใน	4.46	0.37	4.36	0.43	4.37	0.26	1.250	0.29
4. ด้านการวัดผลประเมินผล การนิเทศภายใน	4.26	0.53	4.07	0.56	4.15	0.46	2.058	0.131
รวม	4.33	0.27	4.25	0.31	4.26	0.25	1.431	0.242

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันความคิดเห็นต่อนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ครูมีความความคิดเห็นของครูต่อนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษามีการศึกษา มีการศึกษาสภาพความต้องการสำรวจปัญหาของครูในการนิเทศภายใน มีการประชุมคณะกรรมการและนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ เพื่อวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหาร ตลอดจนการปฏิบัติการนิเทศให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการให้คำแนะนำกับครูเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับสูตรรัตน์ พลอาจ (2560 : ออนไลน์) ความพึงพอใจของครูต่อนิเทศภายในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32 สำนักงานเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการส่งเสริมและการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูโดยมีการศึกษาสภาพความต้องการของครู มีการวางแผน การประชุมชี้แจงและร่วมกันหาวิธีและแนวการปฏิบัติการนิเทศภายใน ตลอดจนการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น สอดคล้องกับพรทิดา รุ่งเลิศนันทกุล (2560 : ออนไลน์) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์ พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์ มีความมุ่งมั่นในการใช้กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องมีการจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน และมีการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน นอกจากนั้นเมื่อมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้แล้ว สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การตรวจสอบและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนหลังจากที่มีการตรวจสอบและประเมินผลว่าสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และนำข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข

1.1 ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายใน พบว่า ครูมีความความคิดเห็นของครูต่อนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบสภาพ แท้จริงของคุณภาพการศึกษาในขณะนั้นว่ามีปัญหา ข้อจำกัด หรือ มีความต้องการอย่างไร ครูมีความต้องการทางด้านใดเพื่อกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา จะได้ดำเนินการวางแผนแก้ไขตรงจุด ตลอดจนศึกษา นโยบายของโรงเรียน หรือ

ข้อมูลปัจจุบันของ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ไปสู่สิ่งที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์ และ อุดลย์ วังศรีคุณ (2559 : 49-61) ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก พบว่าด้านการศึกษาสภาพความต้องการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมประเมินสภาพของสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนประเมินความต้องการของครู เพื่อจัดลำดับความสำคัญ รวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการนิเทศต่อไป สอดคล้องกับ ต่อศักดิ์ เนียมวิสัย (2559 : 115-116) พบว่าการศึกษาสภาพในการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารมีการประเมินสภาพการทำงานโดยทั่วไปก่อนการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อร่วมวางแผนการนิเทศภายใน มีการกำหนดกิจกรรมการนิเทศ และมีการชี้แจงแผน วัตถุประสงค์ของการนิเทศระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศภายในโรงเรียน

1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน พบว่า ครูมีความความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา เขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการจัดทำแผนให้สอดคล้องกัน และมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศ ภายใน มีการระบุวันเวลา สถานที่ผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องแก้ไขก่อนและหลัง ตลอดจนกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพื่อใช้ในการวางแผนการการนิเทศภายใน สอดคล้องกับ จุฬารักษ์ โคตรจักร และ สงวน อินทร์รักษ์ (2563 : 17-33) ด้านการวางแผน มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก กล่าวไว้ว่า เพราะผู้บริหารและสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการวางแผนการดำเนินงานนิเทศภายใน โดยมีการศึกษานโยบายเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 และมีการจัดทำแผนให้สอดคล้องกัน และมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศ ภายใน มีการระบุวันเวลา สถานที่ผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีการประชุมคณะ ครูเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ผลการศึกษามาจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา และความต้องการของครู เพื่อนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับ สุดา ภักดีอิม (2560 : ออนไลน์) ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการของคณะครูและบุคลากรเพื่อให้การนิเทศภายในได้ตรงจุดร่วมกันกำหนดตาราง/ปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน มีแผนการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อเป็นกิจกรรมเสริมความรู้ความสามารถของครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายใน และคณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศและมีการจัดทำแผนการนิเทศภายใน

1.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน พบว่า ครูมีความความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา เขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการหาเทคนิคและวิธีการนิเทศที่มีความหลากหลาย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจง และสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ตลอดจนการปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศภายใน อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการให้คำแนะนำ เพื่อการพัฒนาครูให้มีความทำงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับอัจฉริยา ฤทธิธ (2563 : 96) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน พบว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และได้กล่าวว่า การปฏิบัติการนิเทศนั้นควรมีการเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการณ์สอนให้คำปรึกษา มีการให้คำแนะนำ การสนทนาทางวิชาการ ประชุมครู ศึกษาดูงาน และจัดนิทรรศการ หรือสะท้อนปัญหา เพื่อเพิ่มพูน ทักษะให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับพิชญ์พิริยะ กรูณา (2563 : 45-62) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านความต้องการกระบวนการนิเทศภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการหาเทคนิคและวิธีการนิเทศที่มีความหลากหลาย ตลอดจนการร่วมกันอภิปรายแนวทางการหาเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสถานศึกษาและนักเรียนแต่ละระดับชั้นในลักษณะของกระบวนการที่บูรณาการ จัดให้มีการประชุมติดตามการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการสรุปการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในปีการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ผู้บริหารควรเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่การดำเนินการนิเทศ โดยจัดตั้งทีมงานในแต่ละกลุ่มสาระเพื่อเป็นการช่วยเหลือ แนะนำในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากทีมงานนิเทศซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระเดียวกันจะเข้าใจธรรมชาติ และแนวปฏิบัติของแต่ละวิชาเป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำกันและกันได้ดียิ่งขึ้น สำหรับการใช้กระบวนการกลุ่มนั้น โรงเรียนมีนโยบายใช้ PLC ในการพัฒนาเรื่องจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยครูจะใช้กระบวนการดังกล่าวในการปรึกษาหารือ พุดคุย เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวสามารถส่งเสริมให้การปฏิบัติการนิเทศดำเนินไปด้วยความราบรื่น ตรงตามวัตถุประสงค์การนิเทศภายในที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน พบว่า ครูมีความความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการนิเทศภายใน มีการประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด ครูมีส่วนร่วมในการประเมินความเหมาะสมของการนิเทศ จัดประชุมระหว่างผู้บริหารคณะกรรมการนิเทศภายใน และครูผู้สอน

เพื่อศึกษาขั้นตอนที่เป็นปัญหาและหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนมีการสรุปผลการประเมินการนิเทศภายในอย่างโปร่งใสและยุติธรรม และการจัดทำรายงานผลการนิเทศประจำปีของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศภายในให้มีคุณภาพมากขึ้น สอดคล้องกับสมฤดี พิมูลชาติ (2560 : ออนไลน์) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก พบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการประเมินผลการนิเทศอย่างโปร่งใสและยุติธรรม เนื่องจากผู้บริหารวางแผนการประเมินผลที่เป็นระบบและถูกต้องตามเกณฑ์การประเมิน อีกทั้งครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน ส่งผลให้การประเมินผลการนิเทศภายในมีความโปร่งใสและยุติธรรม ส่งผลให้การประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับสุนิษา สุจริต (2560 : ออนไลน์) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน บันทึกผลการนิเทศลงในสมุดนิเทศประจำชั้นเรียน จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลรวมของการปฏิบัติตามโครงการต่างๆเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการสรุปผลการนิเทศภายในให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทุกครั้งเพื่อการปรับปรุง ประชุมสรุปข้อบกพร่อง ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศและร่วมกันหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยผู้นิเทศชี้แจงผลการประเมินให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบเพื่อนำผลการนิเทศภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง เพื่อนำผลการประเมินการนิเทศมาใช้ในการวางแผนครั้งต่อไป และจัดทำรายงานผลสรุปเป็นรูปเล่มเมื่อเสร็จสิ้นโครงการต่อผู้เกี่ยวข้อง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา เขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการปฏิบัติจากผู้บริหารในการนิเทศภายในอย่างเสมอภาคและมีความเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งระดับ แต่คำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ โดยครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร การให้คำแนะนำและร่วมกันประเมินความต้องการในการนิเทศภายใน เพื่อกำหนดการนิเทศภายในได้ตามความต้องการและตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ทศนีย์ ฉัตรวชิระพุกษ และคณะ (2563 : 54-61) พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา อันเกิดจากพื้นฐานบนการรับรู้ ค่านิยม และ

ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ การนิเทศภายในของผู้บริหารสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้ สอดคล้องกับจิรวรรณ เมฆมณฑา (2560 : ออนไลน์) ความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ของสำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น การได้รับมอบหมายงานของครูไม่ได้มอบหมายตามวุฒิการศึกษา แต่ได้รับการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ความถนัด และความพร้อมของครูแต่ละคน ดังนั้นความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงไม่ต่างกัน ความรู้ความสามารถในการทำงานของครูส่วนมากเกิดจากประสบการณ์ในการฝึกฝน การมอบหมายให้ครูเป็นหัวหน้าในการทำงาน เช่น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าสายชั้น หัวหน้าโครงการ หรือหัวหน้างานต่าง ๆ ก็มอบหมายตามความเหมาะสมของครู โดยไม่ได้คำนึงถึงวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีโอกาสดำเนินงานที่หลากหลายเช่นเดียวกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา เขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น ครูทุกคนได้รับการอบรม ศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานที่ ได้รับการอำนวยความสะดวกด้านสื่อการเรียนการสอน การแนะนำวิธีการ รายละเอียดการทำงาน การพัฒนาและการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเลื่อนวิทยฐานะ รวมถึงการที่ครูมีกระบวนการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การวางแผน การทำงานร่วมกัน และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบใน การทำงานด้านการนิเทศอย่างชัดเจนตามความสามารถของครู จึงทำให้ครูทุกคนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ส่งผลให้ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของซึ่งกัน ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พิมพ์จันทร์ อุบลภาพ (2560 : ออนไลน์) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารมีความเสมอภาคและให้การดูแลช่วยเหลือ ยึดหลักการมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการพัฒนาครูในด้านต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ อภิสร กังสังข์ (2561 : 96) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันมีการจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการนิเทศให้แก่ครู นอกจากนี้ทางต้นสังกัดได้ให้การสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่สถานศึกษา

โดยจัดบริการเอกสาร คู่มือ ตำรา แบบฟอร์มต่างๆ ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ จึงส่งผลทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศภายใน แม้ว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

1. ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน ผู้บริหารตระหนักถึงการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปวางแผนการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ผู้บริหารควรนำข้อมูลการนิเทศภายในมาปรับปรุงแผนการนิเทศในครั้งต่อไปให้การนิเทศภายในมีคุณภาพ
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการนำเครื่องมือมาใช้ในการนิเทศภายในเพื่อให้การนิเทศภายในมีความเที่ยงตรง และยุติธรรมต่อผู้รับการนิเทศ
4. ด้านการวัดผลประเมินผลการนิเทศภายใน จัดให้มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการสอนของครูหลังจากการนิเทศภายใน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศการสอนของผู้บริหารทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. ความสัมพันธ์ของการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จุฬารักษ์ โคตรจักร และ สงวน อินทร์รักษ์. (2563). กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 11 (1), 17-33.

- รัตนา ดวงแก้วและคณะ. (2554). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนรู้การสอนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- ต่อศักดิ์ เนียมวิลัย. (2559). แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทัศนีย์ ฉัตรวิชระพุกษ และคณะ. (2563). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อกระบวนการนิเทศภายใน
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*. 7 (1), 54-61.
- พชรทัตชา รุ่งเลิศนันทกุล. (2560). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนหนองจอก
พิทยานุสรณ์. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/1505.ru>.
- พิชญ์พิริยะ กรุณา. (2563). แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร
เกษม*. 15 (2), 45-62
- พิมพ์จันทร์ อุบลภาพ. (2560). ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563.
แหล่งที่มา: http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510719525_is-bkk7-sec6-0011.pdf.
- สมฤดี พิมพ์ลาต. (2560). ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนวัดราชโอรส สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563.
แหล่งที่มา: <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/537.ru>.
- สุดา ภัคดิอิม. (2560). การดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การ
จัดการศึกษากลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. *ออนไลน์*.
สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: [http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/\[1\]\[100916115644\].pdf](http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/[1][100916115644].pdf).
- สุดารัตน์ พลอาจ. (2560). ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32
สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา:
http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1511322314_is-bkk7-sec3-0058.pdf.

- สุนิษา สุจริต (2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขต
จตุจักรกรุงเทพมหานคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/779.ru>.
- จิรวรรณ เมฆมณฑา. (2560). ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนของสำนักงานเขตดินแดง
สังกัดกรุงเทพมหานคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510810060_is-bkk7-sec11-0037.pdf.
- อธิพันธ์ ศรีรุ่งกาญจน์. (2558). รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2563.
แหล่งที่มา: <http://academic.rru.ac.th/wp-content/uploads/2020/12/8.pdf>.
- อภิสร่า กังสังข์. (2561). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอ
สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัจฉริยา ฤทธิธณ. (2563). สภาพและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์ และ อุดุลย์ วังศรีคุณ. (2559). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
กลุ่ม 5 ชุนศึก. *วารสารครูพิบูล*. 3 (1), 49-61.
- Cohen, Louis.; Manion, Lawrence; & Morrison, Keith. (2011). *Research Method in Education*.
(7th ed). New York : Morrison.